GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasiovu, piati'a mare Nr. 22. — „Gazet'a" ese: Marti'a, Joui'a si Sambat'a.

Pretiulu abonamentului:
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Tieri esterne pe siése luni 14 fr. pe anu 28 franci.

Anulu XLIV.

Se prenumera:
a postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunciurile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr. v. a. pentru flacare publicare. — Scrisori nefrancate nu se primescu. — Manuscripte nu se retramitu.

Nr. 117. Mercuri 14|26 Octobre 1881.

Brasiovu, 13/25 Octobre.

Ar' fi bine cá Escelenti'a S'a Metropolitulu-Presiedinte alu congressului bisericescu dela Sibiiu se esplice, prin graiu viu séu in scrisu, cuvintele, cu cari a incheiatu discursulu seu de deschidere dela 1/13 a lunei curente, pentru cà cu durere vedemu, cà foile maghiare voiescu se dè aceloru cuvinte cu totu adinsulu o interpretare in sensulu politicei de dî, care interpretare nu servesce nicidecum spre onórea si laud'a celui ce le-a respicatu.

Escelenti'a S'a a esprimatu, precum scimu, la finea vorbirei sale de deschidere dorinti'a... „cá se „dispara unele aparitiuni regretabile, cari ici „colea incepura a se manifestá in timpii din urma, „intr'o directiune, ce nu póte duce la alt'a, decàtu „la calcarea nimbului bisericei si la sguduirea semtiului religiosu alu poporului nostru..."

Candu amu cetitu aceste cuvinte, ne-amu ganditu la neajunsurile ce s'au ivitu pe terêmulu vietiei bisericesci, inse niciodata nu ne-a pututu trece prin minte, cà Metropelitulu ar' fi voitu se critice in cuventulu prin care a deschisu congressulu, portarea politica a membriloru conferentiei electorale din Maiu anulu curentu, s. a. s. a. Noi si acuma suntemu de parere, cà Escelenti'a S'a a intielesu sub „aparitiuni regretabile" fapte petrecute in sinulu bisericei, si nicidecum fapte sevêrsite in vieati'a publica politica, cum sustienu unele foi unguresi. Ce ar' avé de a face „nimbulu bisericei" si „semtiulu religiosu", cu politic'a? Credemu cà atàtu cei dela „Pester Lloyd" càtu si cei dela „Kelet" nu voru cutezá a ne contradîce, déca vomu sustiené, cà Congressulu bisericescu nu este chiamatu a face alta politica, decàtu bisericésca.

Déca este asié apoi cu ce logica pretindu aceste foi dela Escel. S a Metropolitulu, cá se faca politica profana in adunarea bisericésca, mustrandu spre esemplu pe preotii si mirenii, cari la alegerile dietale nu s'au purtatu asié cá se placa d-lui Tisza?

Acuma póte cunósce Escelentia S a, ce gresiéla mare a facutu asta véra publicandu faimós'a circulara politica in modu oficialu. De atunci foile maghiare interpretéza ori-ce actu mai insemnatu alu Escelentiei Sale in sensu politicu favorabilu tendintieloru guvernului. Metropolitulu intindiendu asta véra guvernamentaliloru degetulu, le-a stêrnitu numai apetitulu si eaca-i cà astadi 'i ceru man'a intréga. Atunci a facutu politica façia de alegerile dietale, acuma se pretinde dela densulu se faca politica guvernamentala si in congresu.

Astfeliu pretinde „Kelet", in numerulu seu de Vineri, in modulu celu mai importunu si nerusinatu, cà Escelenti'a S'a 'si-ar' fi propusu a intrebuintiá tóta influinti'a s'a de archipastoriu si de presiedinte alu Congressului, spre a maná pe preoti in taber'a guvernului, cá se nu mai faca opositiune d-lui Tisza, ci uitandu-'si cu totulu de indatoririle loru nationale, cá cetatiani, sê imbraçiosieze „patriotismulu" unguresců pe care 'lu propaga atletii maghiarismului dela „Kelet", „Pester Lloyd" s. a.

Fói'a guvernamentala din Clusiu aduce cu acést'a ocasiune Metropolitului nesce elogîuri, cari sunt de natura a compromite de totu inalt'a lui positiune bisericésca. Speramu cà Escelenti'a S'a va respinge cu indignare insinuatiunea, cà ar' voi se faca politica ungurésca in congressu si cu congressulu. Las' cà acést'a nici nu iar' fi cu putintia din simpl'a causa, cà congressulu nu ar' suferi asia ceva, dér' este un'a din cele mai mari ofense, ce i se face de càtra diarulu Clusianu prin memoratele insinuatiuni.

Cu-o ocasiune Escelenti'a S'a ar' poté se provóce pe indrasnetii sei adoratori dela „Kelet" cá se'lu mai slabésca cu laudele, fiindu cà trebue se fia fórte penibilu pentr'unu Metropolitu romanu a se vedé astfeliu inaltiatu la ceriu de nesce ómeni, cari au fruntea a dice, cá si „Kelet" in articlulu memoratu, cà poporulu romanu nu traiesce, decàtu pentru cá se bé rachiu. —

Cronic'a evenimenteloru politice.

Regele Umberto alu Italiei totusi s'a decisu in fine a visitá pe monarchulu nostru la Vien'a. Elu este asteptatu acolo Joi. Se dice, cà va fi acompaniatu si de Regin'a Margherit'a.

Pe candu foile centraliste germane nu mai sciu cum sè 'si manifeste bucuri'a asupra visitei ce-o va face Regele Umberto imperatului la Vien'a: foile dela Pest'a sunt multu mai reservate si par' cà le vine mai multu a se intristá, decàtu a se bucurá. „Pester Lloyd" nu se mai póte orientá façia de atàtea aliantie, ce s'au adausu la alianti'a germano-austriaca si se intréba ingrigeatu cà óre marea liga de pace va puté sustiené mai cu succesu interessele pacii, decàtu alianti'a germano-austro-ungara. Fóia pestana nu se increde in Russi'a si fiindu-cà Itali'a este buna prietena cu Russi'a, nu se increde nici in Itali'a si marturisesce cà in alianti'a numai cu Germani'a vedea mai multa siguritate, decàtu in lig'a cea mare, la care se dice cà s'ar' fi alaturatu si Françi'a — cu ocasiunea pretinsei intalniri secrete a lui Gambetta cu Bismarck spre a conspirá cu elu pentru garantiile pacii europene. — „Numai Angli'a mai lipsesce, dice „Pester Lloyd", „dér' si acést'a par' cà vedemu cà in curendu va intrá in cerculu farmecatu si atunci remane numai cá se vina Victor Hugo si se binecuvinte printr'o oda oper'a de pace."

Intr'aceea, — adauge numit'a fóia — demonstrarile aceste de pace ne nelinistescu fórte; ne intrebamu cà óre in adeveru au peritu peste nópte tóte contrastele elementare, cari au despartitu cabinetu de càtra cabinetu si imperiu de càtra imperiu in ast'a parte a lumei? Si déca nu vomu fi atàtu de optimisti, ci vomu sustiené si adi cà in politic'a esterióra a imperieloru diferite jocu motive, cari in veci nu se voru poté impacá, ni se impune intrebarea cà óre mai póte fi solida si durabila o aliantia, care are locu pentru tóta lumea si pentru tóte tendintiele si nisuintiele? Fundamentulu intregei nóstre politice interióre este „strins'a legatura" cu Germani'a. Presupunerea aliantiei acestei'a a fost, cà aceste duóe imperie sunt destulu de tari spre a se aperá si a face si pe altii se respecte pacea. Ce valóre concreta póte avé inse acésta aliantia déca se dovedesce atàtu de nemarginitu elastica si primesce in sinulu seu, fara de a mai alege, pe toti càti voiescu sè se alature la ea? . . . Se ni se ierte cuventulu profanu, celu intrebuintiamu aci: „Celu se iubesce tóte femeile, nu iubesce nici o femea" si o combinatiune politica, care e pentru toti buna, nu e buna pentru nimenea. Bas'a gruparei sanatóse europene a fost sdruncinata atunci, candu din alianti'a celoru duoi imperati s'a facutu in modu fortiatu si nemotivatu o aliantia de trei imperati.

„Sub asemeni impregiurari, incheia „P. Ll.", nu-i mirare, déca monarchi a nóstra da ascultare propuneriloru Italiei. A le refusá bruscu n'ar' fi fost nicidecum oportunu... Numai se nu ne insiele valórea concreta a acestoru aliantie; ele vinu cu diu'a si disparu cu diu'a si nu se probéza in órele crisei. Nu scimu déca, Itali'a cauta a se alaturá la aliantia spre a isolá Françi'a, séu cà o conducu numai consideratiuni de propri'a ei siguarantia. Déca Itali'a vine, vina cu Dumnedieu. Multu nu asteptamu de aci, si nici Itali'a n'are a se asteplá la multu. Ajunge déca ne vomu puté suferí si vomu traí in pace si se insiéla acea putere care si-ar' basá siguritatea in combinatiunea actuala européna..."

Este caracteristicu cà pre candu fói'a din Pest'a sustiene cà Itali'a ar' fi doritu mai multu apropiarea de Austri'a „N. Fr. Presse" din Vien'a constata cu multa satisfactiune, cà caletori'a regelui Umberto la Vien'a s'a decisu prin influinti'a Germaniei, la dorinti'a personala a principelui mostenitoriu germanu. „N. Fr. Presse" vede in acésta caletoria unu actu politicu de mare insemnatate, pre candu „P. Ll." nu s'astépta la multu. „Itali'a, dice „N. Fr. Presse", póte se fia astadi amiculu Germaniei si alu Austriei, fara de a se dusmaní cu Russi'a"; óre asemeni reflecsiuni se fi produsu nelinistea organului pestanu? —

Cu privire la successorulu lui Haymerle „N. Fr. Presse" afla cà pêna acuma in cercurile influente s'a luatu in combinatiune seriósa numai ambasadorulu austriacu din Petersburg comitele Gustavu Sigmund Kálnoky, cu a caruia candidatura ar' fi intielesu si comitele Andrássy. Acestu comite Kálnoky, este unu cavaleru austriacu din Moravia, elu nici nu scie ungaresce, desi pórta unu nume ungurescu. Pêna ce se va terminá sessiunea delegatiuniloru va durá si interimulu Szlávy-Kállay in ministeriulu de esterne, apoi se va numí comitele Kálnoky, care ar' fi persóna grata la curte. Kálnoky e de 49 de ani cavaleru Maltesu, neinsuratu si generalu in neactivitate. „Despre vederile comitelui Kálnoky in politic'a interióra", dice „N. Fr. Presse," numai atàtu scimu cu siguritate cà nu apartiene partidei fidele constitutiunei (centraliste). Fratele seu, comite Béla Kálnoky se tienea de marii proprietari centralisti ai Moraviei si a fost alesu de deputatu in dieta si apoi in Reichsrath, dér' comitele Gustavu Kálnoky n'a voitu se-i dè spriginulu seu la alegere, pentru cà era centralistu. Se crede inse cà celu puçiuu pentru timpulu d'antaiu Kálnoky ar' observá cá ministru de esterne o atitudine passiva in cestiunile interióre.

In sîrurile cele d'antaie ale centralistiloru nemti din Boemi'a lupta Dr. Plener, fiiulu fostului ministru de finance Plener, contra pretinsei „cehisari" a Boemiei. Nu de multu elu a predisu, spre marea ilaritate a Cehiloru, cà peste 15 ani nici unu Cehu nu va mai visitá alte scóle decàtu cele germane. Acum de curêndu Plener tienù unu discursu cu ocasiunea desbaterei budgetare in diet'a boema, care a produsu sensatiune din caus'a cà a atacatu guvernulu actualu in modulu celu mai necrutiatoriu. Dr. Plener dise intre altele:

„Guvernulu a desteptatu aspiratiunile nationale, a atîtiatu pretensiunile si sperantiele, care nu potu fi satisfacute vreódata déca va fi mantînutu statulu austriacu si nu se va infiintia unu statu boemu, asemene cu acel'a alu Ungariei. Guvernului nu-i place cà acum si Germanii isi punu inainte nationalitatea loru si de aceea elu recurge la mesuri violinte. Candu ne intruniramu in vér'a anului acestuia si ridicaramu vocea mahnirii asupra intemplariloru, pe care le condamna ómenii civilisati din tóte partitele si ne indreptaramu strigatulu càtra poporulu germanu, spre alu indemná sè se ferésca si alu desteptá, guvernulu nu gasì alte midilóce spre a ne impedicá de càtu cele politienesci; telegramele fura oprite si diarele confiscate, o procedere, care este de necredîutu (sgomotu mare de partea Cehiloru, aplause de partea Germaniloru), si care nu este cu putintia de càtu numai in timpuri estraordinare candu liniscea publica este amenintiata. Ore, amenintiatu-am noi ordinea publica candu indemnaramu pe poporulu germanu, cá numai prin midilóce legale sè-si apere puntulu loru de vedere nationalu? (aplause furtunóse de partea Germaniloru). . . . „Desbaterile dietei boemice ne dau o dovada despre pucinulu zelu ce guvernulu aréta pentru datoriile sale de statu. Represintantele guvernului n'a fost instruitu spre a dá argumente seriόse séu candu a luatu cuventulu, cá alalta-eri, apoi a vorbitu intr'unu chipu atàtu de contradicêtoru, in càtu

aproba intr'o frasa ceva spre alu desaproba intr'alta. Cu o asemene politica siovaitória nu se va restabilí pacea nationalitatiloru. Autoritatea Statului se sguduie, nemultiumirea cresce. Ridicamu din nou vocea spre a protestá susu si tare contra regimului actualu. Nicî unu midîlocu violentu nu ne va face sè ne abatemu dela acestu puntu de vedere si ne aflamu in acést'a lupta cu cea mai mare incredere in noi insi-ne. fiindu-cà scimu cà ceilalti Germani din Austri'a considera afacerea nóstra cá si a loru propria, càci noi luptamu atàtu pentru afacerile poporului nostru càtu si pentru unitatea statului. (Aplause prelungite). Trebue dér' cu o taria si mai mare se spunemu acum, cà privimu actualulu regimu cá vatematoru; vatamatoru pentru Germanii din Boemi'a vatamatoru pentru statulu austriacu. (Aplause scomotóse de partea Nemtiloru.)"

Se anuntia cà **i n t r e v e d e r e a i m p e r a t u l u i R u s s i e i** cu imperatulu **F r a n z I o s i f u** la graniti'a Russiei era sè se faca deja la 18 Octobre dér' s'a amanatu la cererea imperatesei. Motivulu acestei modificari a programei de caletoria se dice a fi urmatorulu: Din Petersburg a fost insarcinata o sectiune de ingineri. cá se examineze podurile pe lini a Petersburg-Varsiovi'a. Cu acést'a ocasiune s'a descoperitu, cà unu podu aprópe de Petersburg era provediutu cu unu complectu coridoru de mina. Acést'a a produsu o mare spaima in Petersburg, pêna ce s'a aflatu la ministerulu de resbelu, cà acestu misteriosu coridoru suteranu deriva inca din timpulu càndu se construiea podulu si anume s'a facutu din motive strategice in urm'a ordinului ministerului de resbelu. Astfelu cu incetulu disparù fric'a si lumea ear' s'a linistitu in privinti'a proiectului caletoriei Tiarului. Eata inse, cà se descoperì la unu altu podu o mina, care si acésta s'a fost construitu din motive strategice, dér' era de totu plina cu dinamita. Din cercetari s'a constatatu, cà nihilistii au implutu cu dinamita acestu coridoru si la unu momentu oportunu l'ar' fi aruncatu in aeru. In urm'a acestora s'a amanatu caletori'a.

Sunt mari temeri in Petersburg cà se va intemplá o turburare indreptata contra comerciantiloru si evreiloru, adeca contra bogatiloru. Guvernulu prinse veste de acestu complotu alu socialistiloru si tiene acuma trupele in casarme provediute cu multe cartusie. Partid'a revolutionara agitéza in modu sistematicu ea a publicatu urmatórele proclamatiuni: 1., Càtra cazacii urali, donici, orenburgi, cubani, astrahani, sibiriani si ceil'alti, cari sunt invitati se parasésca pe Alexandru III; 2., Insciintiarea comitetului esecutivu càtra poporulu din Ukraina, indreptata contra evreiloru si tiparita in „Narodnaia Wolja„; 3., O proclamatiune càtra lucratorii Russiei; 4., Program'a asupra lucratoriloru, facuta de membrii fóiei „Narodnaia Wolja"; 5., Program'a comitetului esecutivu, compusa din siése puncte cardinale cu 24 subdiviziuni, semnata de comitetulu esecutivu; tiparita deja la 27 Augustu in tipografi'a gazetei „Narodnaia Wolja", aparuta acum, cum se vede din ea, in a treia editiune. Proclamatiile de maì 'nainte in mare formatu sunt dela 13 si 15 Septembre indreptate càtra cazacii si poporulu din Ukrainia. Publiculu d'abia acuma de curendu le-a vediutu, càci se vede ca cu tiparulu merge incetu. Pêna acum Petersburgulu a cam fost crutiatu de aceste foi volante, fiindu tramise mai tóte in interiorulu tierei.

Renumitulu siefu alu comitetului panslavistu din Moscva **A k s a k o v** a adresatu o epistola printiului **A l e x a n d r u a l u B u l g a r i e i**, in care dice textualu: „Poporulu bulgaru e democratu. Lui 'i place egalitatea sociala si vrea se fia guvernatu numai de persóne alese de elu si cu increderea s'a. Nu doresce unu regimu cu forme orientale, ci curatu slave. Déca Inaltimea Vóstra voiesce se remana cá prinçiu in Bulgari'a, trebue se ve apropiati de poporu.

Congressulu nationalu bisericescu gr. or.

In diu'a a cincea (5/17 Oct.) s'a continuatu raportulu comissiunei verificatóre, apoi congressulu a alesu urmatórele comissiuni:

C o m i s s i u n e a o r g a n i s a t ó r i a. Nicolae Popea, Ioan Bechnitz, I. Branu de Lemenyi, Ieroteiu Belesiu, V. Babesiu, Ioan Bartolomeiu, Iuliu Petricu, Part. Cosma, Alesandru Popoviciu.

C o m i s s i u n e a b i s e r i c e a s c a. Simeon Popescu, Iacobu Bolog'a, Nic. Gaetan, Meletie Dreghici, Filaretu Musta, At. Cimponeriu, Stefanu Antonescu, Teodor Popu, A. Michailovici.

C o m i s s i u n e a f u n d u r i l o r u c o m u n e. Nicolae Cristea, Ioan cav. de Puscariu, Anani'a Trombitasiu, I. Chirilescu, Dr. Iosifu Gallu, V. Babesiu, N. Andreevici, Iuliu Petricu, At. Cimponeriu.

C o m i s s i u n e a s c o l a s t i c a. Dr. Il. Puscariu, Dem. Gomsia, An. Trambitasiu, Petru Suciu, Dr. G. Popa, Ioan Lengeru, N. Andreevici, I. Ionasiu, G. Ioanoviciu.

C o m i s s i u n e a f i n a n c i a l a. Ioan Ratiu, Ioan cav. de Puscariu, Eug. Brote, Alecs. Ioanovici, Iuliu Petricu, George Serbu, Craciunescu, Sig. Popovici, Paulu Rotaru.

C o m i s s i u n e a p e t i t i o n a r a. Zacharia Boiu, Alecsie Popovici. Mich. cavaleru de Iacobici.

Urmatórea siedinti'a dela 18 Octobre se ocupa numai cu disputele privitóre la verificarea deputatiloru, cari paru a nu mai luá sfêrsitu.

Si siedinti'a din 7/19 Octobre incepe cu discussiuni asupra verificarei. Mai tardiu raportorulu comissiunei bisericesci cetesce raportulu consistoriului metropolitanu cá senatu bisericescu si dice cà comissiunea vediendu cà datele din raportu sunt neesacte propune sè se remita raportulu spre intregire si coregere. Dupa o discussiune mai lunga provocata prin acést'a, se primesce in fine propunerea dlui cav. de Puscariu: cá sè se indrume comissiunea se vina c'unu elaboratu in meritu.

D. raport. S. Popescu raportéza mai departe despre propunerea d-lui Cosma privitóre la retiparirea cartiloru bisericesci si o recomenda spre primire. D. Z. Boiu atrage atentiunea asupra cartiloru de rugàciune, care inca ar' trebui tiparite cu litere. D. dr. Il. Puscariu nu e multiamitu cu unele parti din motivarea propunerei, care i se paru prea pretensive, candu se dice, cà cestiunea retiparirei cartiloru bisericesci s'ar' fi resolvitu prin unu conclusu alu congressului din 1878. D. Cosm'a reflectéza cà motivarea nu importa; propunerea este partea esentiala. — Ajungendu la votu propunerea comisiunei se primesce.

In siedinti'a dela 8/20 Oct. s'au facutu mai multe propuneri. D. Ioanu cav. de **P u s c a r i u** considerandu cà consistoriulu metropolitanu a fost insarcinatu se elaboreze unu proiectu de „regulamentu pentru afacerile consistoriului" mai perfectu decàtu celu de acuma provisoriu si cà s'au si presentatu congressului mai multe atari proiecte din partea espertiloru propune:

„Maritulu congresu se binevoiésca, a provoca pe consistoriulu metropolitanu, cá se presenteze acele proiecte congresului, ér' acest'a se le predé comissiunei speciale, cá luandu acele proiecte la preconsultare, se elaboreze din acele unu regulamentu, care sè asigureze o administratiune centrala bisericésca mai regulata, continua si corespundietória recerintieloru bisericesci, scolare si fundationale, si déca se póte se'lu presenteze congressului inca in decurgerea sessiunei presente."

Dupa acést'a d. dep. cav. de Puscariu mai facù duóe propureri fórte nimerite si justificate si adeca:

1 „Considerandu, cá verificarile deputatiloru congressuali absorbu o parte prea considerabila a siedintieloru congressuale si la casu de nimicirea unei alegeri loculu deputatului remane pentru sessiunea actuala vacantu: Venerabilulu congresu sè binevoésca a modificá regulamentulu afaceriloru interne in respectulu acesta intr'acolo cá consistoriulu metropolitanu se fia autorisatu, de a verificá pe deputati indata dupa alegerea loru si dupa timpulu espiratu pentru reclamatiuni, respective pentru proteste, si prin urmare la casu de protestu séu nulitati din oficiu se ordine cercetare eventualmente se casseze alegerea, si se ordoneze alegere noua, asié cá la intr'unirea congressului se fia toti deputatii alesi si verificati."

2 „Considerandu, cà verificarea protocóleloru siedintieloru congressuale absórbe o parte prea considerabila din siedintiele congressuale: Venerabilulu congressu se binevoiésca a modificá regulamentulu afaceriloru sale interne intr'acolo, cá verificarea protocóleloru de siedintiele sale sè se concreada unei comissiuni verificatórie si numai la casu, déca intre acést'a comissiune si intre biroulu notariloru s'ar' iví diferentia necomplanabila, sè se aduca cestiunea speciala naintea congressului spre decidere."

Tóte aceste trei propuneri ale d-lui Puscariu se predau comissiunei organisatóre.

In fine deputatulu Parteniu **C o s m 'a** face urmatóri'a propunere: Considerandu, cà §. 53 alu statutului organicu nu preciseaza, déca membrii fondului protopresbiterialu au se voteze fia-care pe trei candidati, séu numai pre unulu; considerandu, cà in aplicare acestu §. se interpretéza in modu diferitu dupa vederile diferiteloru consistórie eparchiale; considerandu, cà dreptulu de a interpretá §-ulu pe intielesu dubiosu alu statutului organicu compete numai congressului si in fine considerandu, cà cu punerea in lucrare a arondarei protopresbiterateloru va deveni numitulu §. desu aplicatu: Congressulu se insarcineze comissiunea organisatória cu compunerea unui proiectu de conclusu, care se contiena corectu interpretarea §-lui 53 alu statutului organicu.

Declarandu-se propunerea acésta de urgenta si punendu-se numai decàtu la ordinea dilei se primesce.

In diu'a de 9/21 Octobre a avutu locu o interesanta discussiune asupra raportului privitoriu la **p a s i i i n t r e p r i n s i d e e p i s c o p a t u l u** gr. or. in 1879 **c o n t r a l e g e i p e n t r u i n t r o d u c e r e a f o r t i a t a a l i m b e i m a g h i a r e i n s c o l i l e c o n f e s s i u n a l e p o p o r a l e**. Comissiunea a propusu, cá congressulu se iè **c u m u l t i u m i r e l a c u n o s c i n t i a** remonstrarile ce le-au facutu la piciórele tronului archiereii spre aperarea autonomiei bisericesci garantata prin lege, desi acele remonstrari au remasu fara de resultatu. Episcopulu **I o a n u P o p a s u** a esprimatu dorinti'a, cá congressulu printr'o resolutiune se dè episcopiloru mandatulu, cá si pe viitoriu candu va fi de lipsa si candu autonomi'a bisericei va fi amenintiata se pasiésca totu astfeliu pentru aperarea interesseloru bisericei.

Asupra acestei propuneri s'a nascutu o viua dìscussiune. Metropolitulu-presiedinte accentuà cà ar' fi superfluu a se dá unu asemenea mandatu episcopiloru din partea congressului, càci s'ar' intielege de sine, si ar' fi o datoria a capiloru bisericei, cà se apere interessele bisericesci de càte ori va cere necessitatea, din propriulu indemnu, fara de a mai asteptá mandatu s. a.

Discussiunea se terminà prin aceea cà s'a primitu propunerea comissiunei fara adausulu episcopului Popasu.

Orientulu alu Unguriloru.

'Ti vine fara indoiéla se ridi, càndu citesci titlulu acest'a dice „Rom. Lib." Nitica rabdare totu trebue inse se aibi, déca nu pentru alta, numai cá se citesci pe „Augs. Allg. Ztg." de la 18 Octobre, care consacra acestei teme, in numerulu cu acést'a data, unu intregu articulu de fondu. Articululu deriva fara indoiéla din pén'a unui unguru influentu, póte ministru séu ex-ministru. Cu atàta e inse mai interesantu, càci arata ce planuri fantastice se invertescu prin capetele acestoru ómeni.

Articululu incepe a aretá starea anormala, in care se gasesce astadi Orientulu. O noua ordine de lucruri trebuesce introdusa; dér' cum? Popórele cari ilu locuescu, nu se potu de locu uní. De si in marea loru majoritate slave, adeca inrudite, ele nu voru se cada la planulu unei confederari, càci fia-care se crede mai pe susu de càtu celelalte si vrea se fia in capulu loru. Numai Russiei 'si ar' plecá tóte capulu, candu li s'ar' cere, dér' o solutiune cá acést'a nu póte admite Europ'a. O interventiune esterna e necesara déra in peninsul'a Balcaniloru si ea nu póte pleca dela Russi'a. Asupra cui se cada sarcin'a? Asupra Austriei, s'ar' dice. De càtu cà vorbindu de Austri'a trebue se deosebesci de indata (dupa autorulu articulului) duóe natiuni: pe Nemti si pe Unguri. Facêndu acést'a deosebire, se vede, cà Nemtii austriaci nu potu fi ómenii cari se impace Orientulu si se tîena in frêu pe poporele lui. Antaiu, densii nu prea tragu catra resaritu; mai multu tragu spre apusu. Si a duó'a, deja Slavii de acasa, Cehii si Polonii, le dau destulu de lucru. Remanu dér', se impace Orientulu si sè se faca stapanii lui Ungurii. — Eata cum isi analiséza cugetarea autorulu acestui minunatu articulu, dupa ce ajunge pêna la punctulu acest'a:

De ambele parti ale Dunarei locuescu — spune elu — (facêndu firesce abstractiune de Slavi, cari pretutindenea sunt in majoritate) duóe natiuni cari potu fi egale sub raportulu numericu; si anume vreo-6 milióne de Unguri si cam tot atatia Romani; déca n'ar' fi se hotarimu de càtu dupa numeru, amu puté stá la indoiéla, care din aceste duóe popóre e mai potrivitu pentru **h e g e m o n i a** in in acele parti. Cauta sè luamu inse in consideratiune si alte elemente. Tier'a Romaniloru n'are in totu casulu o poporatiune mai mare de 6 mil., in vreme ce cea a Unguriloru are o intindere teritoriala de vre-o trei ori mai mare de càtu cea d'antaiu, si care se mai bucura pe langa acést'a si de rarulu avantagiu de a'si intinde, déca va voí, granitiele spre meadianópte si spre sudu, si ácést'a fara nici

o dificultate, incorporandu'si pe de-o parte Galiti'a si Bucovin'a si pe de cealalta Dalmati'a, Bosni'a si Hertiegovin'a.

„Fara indoiéla este adeveratu, cà la o poporatiune de 14 milióne a acestui regatu, Ungurii nu posedu nici màcaru simpl'a majoritate, si anume de abia vre-o 40 procente; — superioritatea positiunei loru reese inse evidentu, esaminandu restulu: Slovaci 16 pr. Nemti 14 pr. Romani 12 pr. Ruteni 11 pr. Serbi 6 pr. Afara de acést'a Tigani, Turci, Evrei — amesteculu este atàtu de mare, poporatiunea uemaghiara divisata in atàtu de multe si atàtu de felurite parti, in càtu ori-ce resistentie contra unei politice nationale a minoritatii conducètóre, remanu zadarnice. Puțemu dér' profetí, in façia energiei, cu care rass'a domnitóre lucréza la maghiarisarea tiérei, profeti cu o siguranția infalibila, cà, pe langa o desvoltare necontenitu favorabila, regatulu ungurescu va trebui sè se ridice intr'unu timpu nu prea indelungatu, de siguru in càte-va decenii, la unu statu care se domnésca Dunarea de josu, cu o poporatiune homogena de vre-o 20, 30 milióne — déca nu Unguri curati, in totu casulu Unguri maghiarisati. „Numai Ungari'a e in stare sè se desvólte in acele tînuturi, dér' si acést'a numai cu conditiunea de a fi económa cu puterile sale, infrênandu'si cu moderatiune egoismulu asupra Dunarei. Ea nu va puté stapaní, de càtu separandu pe Slavii inruditi; façia cu Bulgarii si Serbii aliati si cu ide'a farmecatória a panslavismului, la care aceia isi ieau totdeauna refugiulu, puterile sale s'ar' dovedi totdeauna cá insuficiente. Ungari'a va fi in stare sè'si intinda si se'si mantiena hegemoni'a s'a pêna la Balcani, pe càta vreme se va sili se stabilésca in interiorulu ei, cu precautiune, o homogenitate nationala, tinendu pêna atunci cu sapientia séma de independenti'a nationala a poporatiuniloru din giuru, a Romaniloru, Bulgariloru si Serbiloru. Intr'unu punctu aceste state voru trebui firesce sè se resigneze: se renuntie adeca la luxulu comicu, costisitoru si pe acolo atàtu de pagubitoru alu dinastiiloru suverane.

„Pentru desvoltarea prospera si puternica a unei confederatiuni in tînuturile dunarene, e trebuintia inainte de tóte a se inchide usi'a intrigeloru rusesci; pêna càndu inse voru fi, in fiacare din aceste tieri, principi legitimi si de sine statatori, uneltirile cele mai periculóse voru gasi totdeauna usile deschise. Nu trebue de càtu sè se permita printiloru independenti ai Bulgariei si Serbiei se intretina relatiuni imediate si secrete cu puterile straine, si nici unu momentu nu vomu fi feriti de a vedé unu gàgàutiu séu unu grandomanu de acestia aruncandu intregu orientulu si midîloculu Europei in complicatiuni ale caroru urmari remanu incalculabile. Un'a cá acést'a trebue neaparatu se evitamu, acést'a nu se póte face inse de càtu déca politic'a externa a tuturoru stateloru dunarene se va incredintia unei singure mani.

„Cum stau lucrurile asta-di, acést'a mana nu póte fi de càtu cea a regelui Ungariei. Statulu omogenu nu este possibilu, in loculu lui e posibila inse o confederatiune de State. Intréga Europ'a, esceptandu totdeauna pe Russi'a, ar' trebui se aiba celu mai mare interesu, cá sè se formeze unu astfelu de Statu in apusu de Marea Neagra. Puterile adunate la congresulu din Berlin si cari erau mai de aprópe interesate, trebuiau se véda inca de pe atunci, cà miceloru State Dunarene, in majoritatea loru slavice, nu trebuiea se li se dè independentia desevêrsita, si e neaperatu, cá ele se intrebuintieze cu tóta hotarirea cea d'antaiu ocasiune spre a le trece pe tóte fara esceptiune sub egemoni'a ungurésca."

. . . Se fimu ómeni vrednici si buni Romani si vomu ride de tóte aceste planuri ale „buniloru" nostri vecini, — adauge „R. L."

Asilulu Elen'a Dómn'a.

(Fine.)

Aci se inspíra Dómn'a Elena de sentimentele de gratitudine si multiumire pentru jertfele dómnei si domnului Davila, incàtu a duo'a di in scrisórea ce o trimite presiedintelui consiliului de ministri, domnulu N. Cretiulescu, prin care 'i face cunoscutu luarea sub protectiunea s'a a acestui asilu dice intre altele: „Pentru unu faptu atàtu de interesantu cá acesta si care se póte atribuí initiativei si generoseloru sacrificii ale domnului si dómnei Davila, voindu se contribuescu si eu cá partea mea, ve inaintesu cu acésta ocasiune, din caset'a mea, sum'a de una miia de galbeni... etc.

Impressiunea ce a facutu generósei Dómne simplele ajutóre din cari o multime de nenorociti gàseau mangaerea loru, a fostu cu atàtu mai mare cu càtu a constatatu insasi necesitatea unei cladiri intr'adinsu pentru acestu sfersitu, si in anulu 1862, in sunetulu musiciloru, in bubuitulu tunuriloru si in aplausele generale puse pétr'a fundamentala a actualului asilu, coborandu-se insa'si in siantiurile unde trebuiea sè se incépa zidari'a, cu o mistrie de argintu care se pastréza in museulu nationalu, si cimentà piatr'a cladirei pentru eterna memoria.

Caldurosulu apelu alu neuitatei principese facutu catra dómnele romane, spre a venì in ajutorulu acelovu nefericite fiintie, venite in lume sè se incaldiésca la sórele vietiei, gasi resunetu in sufletulu loru si se grabira fiacare a contribui la acésta fapta caritabila cu sume considerabile, in càtu, dupa duoi ani se cladira si cele duóa aripi ale acestu iasilu, unde se adapostescu peste trei-sute de copile cari, multe din ele deslipite de sinulu maicei loru pe care n'au cunoscut'o nici-odata, surîdu numai lui D-dieu si se veselescu in speranti'a de a fi odata folositóre societatii si familiei. Solemnitatea punerei celei d'antaiu pietre fundamentale a asilului de catra Dómn'a Elen'a in diua de 29 Iuliu anulu 1862, va remané o eterna amintire si va trece din generatiune in generatiune a seculiloru viitori. Dér' nu trecù multu si o schimbare in tiéra veni se dè locu unoru evenimente insemnate. Romani'a trebuiea se intre intr'o noua fase. Natiunea fù chiamata se 'si creeze in concertulu stateloru europene o noua stare de lucruri. — Tóte se indeplinira prin solitudinea celoru neadormiti, cari pregateau de multu patriei unu viitoriu fericitu.

Maiestatea S'a Regin'a Elisabet'a (atunci Princes'a Elisabeta) visitandu asilulu Elen'a Dómna, 'i-a facutu cea mai mare impressiune de modulu organisarei sale si de regularitatea cu care se indeplineau datoriile de ori-ce natura din interiorulu seu. August'a persóna fù primita de catra fete si o rugara se le fia muma, si Maiestatea S'a Regala promise a fi muma loru; apoi intre altele dice, intr'o scrisóre adresata d-lui Dimitrie Ghica, presiedintele consiliului de ministri. „Cu o viua satisfactiune am constatatu chipulu cum copilele sunt ingrijite acolo, precum si progresele in instructiune, cari facu a sperá cà acestu asiediementu va puté dá institutrice pentru scolile de fete. Solicitudinea mea se concentréza in acestu momentu in sevêrsirea asilului si in construirea unei capele, neaparate ori-carui asiediementu unde se face educatiunea tinerimei, ect.

Maiestatea S'a Regin'a, vediendu, cà acestu institutu merge neincetatu catra tînt'a adeverata de cultura si educatiune, multiamita personalului didacticu care 'lu compune si a administratiunei datorite vigilantului G. Davila, directorulu acestui institutu, se subscrise cu sum'a de 12 mii franci in capulu listei, facêndu unu apelu catra dómnele romane, pentru a veni si ele in ajutorulu orfaneloru de sub protectiunea augustei sale persóne. Mama duiósa cá si Dómn'a Elen'a nu incetéza d'a sterge lacrimile copilasiloru, punêndu tóta selicitudinea pentru fericirea loru. M. S. Regele, darui in anulu trecutu o imensa câmpia invecinata cu asilulu, spre a se sadi pe dens'a dudî pentru scopulu d'a invetia pe fete crescerea gandaciloru de matasa.

Acésta fapta care se datoresce initiativei generóseloru sacrificii ale domnului si dómnei Davila, trebuia dusa de amendoi pêna la finele viatiei loru; dér' dómn'a Davila nu mai esiste victima a intristatiloru si suferintiloru, se stinse in dilele de prosperitate ale asilului, lasandu in urma-i doliulu si neconsolarea. Copilele din asilu, pe cari le-a iubitu cu tóta tandreti'a unei adeverate mame, pastréza in sinulu loru resuvenirea unui sufletu generosu. Iubíta si neuitata si dupa mórte prin faptele sale caritabile, purcese dintr'unu adeveratu sentimentu de umanitatc, a sciutu in viétia sè atraga iubirea si respectulu tuturoru cari au cunoscut'o.

Conspectulu premiatiloru la espositiunea romana din Sibiiu 1881.

Medali'a de auru (unica).

Institutulu „Asilulu Elen'a Dómna", Bucuresci, pentru organisatiunea escelenta, manifestata prin obiectele espuse in totalu.

Premiulu classa I.

b) diploma de onóre.

23. Scól'a normala (pedagogica) dela „Asilulu Elen'a-Dómna", caligrafia, desemnuri si alte lucrari de màna, Bucuresci. 24. Scól'a professionala dela institutulu „Asilulu Elen'a-Dómna", costume nationale si broderii, Bucuresci. 25. Scól'a de pictura dela institutulu „Asilulu Elen'a-Dómna" desemnuri cu creionulu, acuarele si pictura in oleiu, Bucuresci. 26. Scól'a primara dela institutulu „Asilulu Elen'a-Dómna" caligrafia si lucrari de màna, Bucuresci. 27. Stoica G. Maria, materia de haine, Cernatu.

c) primii in bani.

1. Fara Ana, cusaturi, Mercurea. 2. Pap Iulia, invetiatóre, 1 façia de masa, Naseudu.

Premiulu class'a II.

a) medaile de bronzu.

1. Antoniu Vasile, pantofariu, Brasiovu. 2. Anisu Clementu, pantofariu, Bistriti'a. 3. Ardeleanu Vasilie, masinistu-sodalu, Sibiiu. 4. Ardeleanu Ioan, olariu, Lipov'a. 5. Bidu Ioan, croitoriu, Brasiovu. 6. Bichisianu Cristoforu, cojocariu, Lipov'a. 7. Bogoiu George, cojocariu, Lipov'a. 8. Brata Iosifu, olariu, Lipov'a. 9. Cheresi Vasile, pantofariu, Sibiiu. 10. Ciurea I. A., farmacia, Bucuresci. 11. Colbazi Theodor, proprietariu, vinuri, Cut. 12. Comanescu Iacobu, butnariu, Apoldul-inf. 13. Copaceanu Dumitru, pelariu, Sibiiu. 14. Crucitia Florian, croitoriu, Sibiiu. 15. Culeni Dumitru, cojocariu, Sighisiór'a. 16. Daina fratii, olarii, Lipov'a. 17. Danciu Teotoru, pantofariu, Nadesia. 18. Diaconoviciu Vasie, cojocariu, Bocsia-montana. 19. Domnariu Nicolae, cismariu, Sibiiu. 20. Dusoiu Ioan, fabrica de bumbacuri colorate, Brasiovu. 21. Etves Nicolae, pelariu, Fagarasiu. 22. Fagarasan Ioan, croitoriu, Sibíiu. 23. Fejer George, pusci, S.-Regen. 24. Foica Petru, funariu, Salisce. 25. Fulea Ioan, cojocariu, Salisce. 26. Gottloff Nicolae, fabricant de lumini de ceara, Turches. 27. Gavosdea Nicolae, pantofariu, Clusiu. 28. Gavra Alesandru, faur, Verdiari. 29. Grecescu Alesandru, tipografia, Bucuresci. 30. Imbarus Nicolae pantofariu, Sibiiu. 31. Israil Ioan, masariu, Resinari. Lazar George, butnariu, Turda. 33. Lobonti Nicolae, otietu, Abrudu. 34. Lucutia Grigore, pipe de lut, B.-Ioseni. 35. Martinoviciu & Fiiu, conserve, Bucuresci. 36. Moga Vasile, masariu, Apoldul-superioru. 37. Moldovan George, palarier, Fagarasiu. 38. Moldovan Dimitrie, palarier, Fagarasiu. 39. Michailovici Petru, croitoriu, Arad. 40. Misica George, pantofariu, Sibiiu. 41. Musteti Grigore, cojocariu, Ciacova. 42. Neagoe Alecsiu, vinuri, Michesasa,. 43. Onisor Teotoriu, proprietariu, caramidi si tiigle, Blasiu. 44. Orgidan & Farcas, ghete, Brasiovu. 45. Petruti, Vasile, pantofariu, Sibiiu. 46. Pop Teodor, pantofariu, Brasiovu. 47. Pop Ioan, rotariu, Turda. 48. Pop Constantin, cofetariu, Brasiovu. 49. Pop George, funariu, Beiusiu. 50. Popea Ioan, fabricantu de lumini, Satulung. 52. Popescu Napoleon, palarier, Buzeu. 53. Popoviciu Constantin, pantofariu, Lipova. 54. Reuniunea pelariloru, Porcesti. 55. Rosica Nicolae, cismariu, Alba-Iulia. 56. Ruschila Oprea, cojocariu, Salisce. 57. Sabadeanu I., ghete, Brasiovû. 58. Simoneti Simionu, pantofariu, Salisce. 59. Simoneti Iosif, cismariu, Sibiiu. 60. Simtiou Emilia, etablisemente de inpletituri, Sibiiu. 61. Societatea „Hebe", S. Georgiu, ape minerale, Naseudu. 62. Societatea pentru esploatarea producteloru forest., Naseudu. 63. Stanescu Mircea, advocatu, vinuri, Aradu. 64. Tipografi'a seminariala, Blasiu. 65. Todosan Vasile, pantofariu Sibiiu. 66. Tomi Dumitru, curelariu, Teaca. Vestemianu Ioan, croitoriu, Sibiiu. 68. Vintila Emil, pantofariu, Sibiiu.

b) diploma de recunoscintia.

1. Alutanu Irina diferite obiecte din industri'a de casa, Beiusiu. 2. Antal Irina, diverse lucrari de mana, Beiusiu. 3. Badila Ioana, taburet, Sibiiu. 4. Barabas Elena, As. El. D. caligrafie si desemnuri. 5. Barboloviciu Alimpiu, vinuri Sîmleul Sib. 6. Berarin George, vinuri, Lipov'a. 7. Barsàu A. Maria, materia de haine, Turches. 8. Boiu Caliope, perina de canapea, Sibiiu. 9. Boier Ana, otiet, Aiud. 10. Bologa Maria, taburet, Sibiiu. 11. Borlodan Rosa, capot, Arad, 12. Bran Ioan, tabac, Unimet. 13. Bucevschi E., pictor, tablou, Cernaut. 14. Caluda Victoria, eleva la „Asilulu Elena-Dómna", caligrafie si desemnuri. 15. Cintea N. Maria, surtie, Salisce. 16. Coroianu Pop, Carolina, mapa de matasa, Clusiu. 17. Cosma Maria, perina de canapea si masa de fum. Sibiiu. 18. Cosma Maria, diverse semintie, Supurul superioru, 19. Cosma Andreiu, grau de tómna, Supurul superioru.

(Va urmá.)

Diverse.

(Sciri personale.) Venindu dela congressulu din Sibiiu domnii Ant. Mocsonyi, Dr. Ales. Mocsonyi si Eug. Mocsonyi au visitatu Dumineca scolile nóstre centrale din Brasiovu, fiindu intempinati in modu caldurosu de càtra domnii professori si alti fruntasi de aici, ear' in sér'a aceleiasi dile s'au si reintorsu la Sibiiu.

(Concertu.) Aflamu cu deosebita placere cà Dómn'a Ioana Stoicovici din Bucuresc va dá aici Joi in 15/27 ale curentei unu Concertu pe piano in sal'a scólei de fete evangelice. Recomendamu onor. publicu romanu a cercetá acestu concertu in numeru càtu mai mare. Program'a se va afisia.

(Regele si Regin'a Italiei.) Popularulu rege Umberto alu Italiei nu este persóna martiala, dér' fórte imposanta. „Eu nu 'su frumosu", glumea tatalu seu, „dér' nici Umberto nu este, ci acést'a me consoléza; natur'a s'a deschisa inse castiga pe toti." Se dice cà densulu nu prea dà multu pe etichet'a regésca, ca-i placu multu ocupatiunile spirituale si cà la mas'a s'a intrunesce cá

unu adeveratu inaltu aristocratu alu tierei pe cei mai de frunte scriitori si artisti. Nu e di lasata de D-dieu, in care se nu invite la masa autori, pictori si sculptori cá in chipulu acest'a sè si petréca cu ei — sè 'si petréca, dicu, càci prin astfeliu de invitari nu voiesce nicidecum se 'si arete numai inalt'a s'a gratia. Regin'a este angerulu seu celu bunu. Ea 'si intrece soçiulu in ceea-ce privesce iubirea poporului si nu este neadeveratu cà dens'a i-a ajutatu multu cá se 'si castige popularitatea de astadi. Façi'a ori si carui Italianu se luminéza, càndu se rostesce numele ei. Vestmintele ei suntu de moda in Itali'a, capriciile ei se prefacu in passiune generala. Càndu 'si luà dèns'a unu clopotielu cá talismanu, o imitara tóte femeile si fetele din regatu. Acestea voindu se 'si arete iubirea loru façia de regin'a, se obicinuira a purtá o floricica de osu de elefantu, numita „margherita". „S e m p r e a v a n t i" este devis'a casei de Savoya. Poporulu are datin'a se salute cu aceste cuvinte pe suveranii sei. O mica episoda a parechei domnitóre dete ocasiune la nascocirea acestei salutari. In caletori'a din anulu trecutu, regele voiea se tréca in Sicili'a pe unu timpu furtunosu. La masa se discutá multu déca e bine, séu déca nu e bine sè se intreprinda acésta primejdiósa escursiune. Cei de prin pregiuru se cam codeau. Atunci regin'a dedù soçiului seu unu biletu pe care suntu scrise cuvintele: „Sempre avanti!" Caletori'a se continuà indata. — Regin'a e de 30 de ani, dér' tali'a ei mladiósa si capulu ei impodobitu cu viuoi ochi albastri si cu celu mai frumosu peru blondu o arata cu multu mai tènera. Regele Umberto este aprópe de 37 ani; pe tronu s'a suitu in Ianuariu 1878.

(E s p o s i t i u n e d e m à r c i p o s t a l e.) Clubulu filatelistiloru din Vien'a arangéza pentru 1—8 Novembre a. c. in sal'a societatii de horticultura o espositiune publica a màrciloru postale de valóre din tóte tierile, la care va luá parte si directi'a generala a posteloru espuindusi voluminós'a s'a colectiune. Acésta espositie, unica in felulu ei, va fi de unu interesu generalu si specialu in multe privintie. Ea va da o incóna a desvoltarei semneloru postale dela inceputu pêna in diu'a de astadi la diferitele popóre ale globului, precum si despre colectiile de màrci postale, adunate de micu si mare din tóte classele societatei. Venitulu e destinatu fondului de pensiuni alu functionariloru postali.

Se afla sub tiparu in tipografi'a dlui Alexi din Brasiovu si càtu de curendu va esi la lumina:

CALINDARIU

iulianu, gregorianu si poporalu romanu.

Acestu din urma cuprinde in sine tóte serbatorile, datinile si credintiele stramosiesci legate de ori-care dile de preste anu, cu comentariu, pe anulu 1882, de **Simeone Mangiuca.** Calindarulu poporalu romanu este tiparitu pe pagina drépta façia in façia cu calindarulu iulianu si gregorianu depre pagin'a stànga. In partea scientifica a calindariului din anulu acesta se comentéza (esplica) urmatóriele: 1. „C o l i n d'a" aretandu originea si insemnatatea ei astronomica si calindarica. In colinda se esplica si P i t i e r e i i (Pizereii), J u n i i, P l u g s i o r u l u, T u r c a (Tiurca), B r e s a i a, C e r b u t i u l u si V a s i l c a, cá parte dramatica a colindei. Astfelu se adeveresce, cumcà Colind'a a esistatu inca la Grecii si Romanii cei vechi, si cumcà in Rom'a pêna in alu 13 seclu au colindatu copii chiaru asié precum colindéza pêna in diu'a de asta-di Pitierii la Romani. 2. „A p'a d e l a b o t e z u s à n t i t a p e n t r u c e n u s e s t r i c a s i e l e c u i t ó r e s i t a m a d u i t ó r e." Unu studiu metafisicumagicu, in care se adeveresce si din sciintiele naturali: nestricarea si puterea lecuitóre a apei sàntite ori magnetisate prin magnetismulu vitalu. 3. „M o s i i s é u s a c r i f i c i u l u m o r t i l o r u." Este unu cultu alu spiriteloru familiari, adeca a lariloru si penatiloru. Mosiloru se sacrifica (jertfescu) tóte pàrgile séu noitiele campului de peste anu. Aceste sunt comentarie despre originele si insemnatatea istorica a serbatoriloru, datiniloru si credintieloru cuprinse in calindariulu poporalu. Dér afara de aceste se mai publica in calindariulu din anulu acest'a 1882 inca urmatóriele tractate: 4. „P e c a l a" de origina din Itali'a. Se trage unu paralelismu (asemenare) intre Pecala romanescu, italianescu, grecescu si finlandescu, si se arata precum din etimologi'a cuventului, asié si din caracterulu lui Pecala, cumcà originalulu este la Romani. 5. „P e t r e c e r e a m o r t u l u i" (bócetu), o decantare poporala in versuri, asupr'a mortului (inainte de venirea preotului spre immormentare) intru petrecerea lui din acésta in ceal'alta lume, cu comentariu despre fiintiele mitologice daco-romane cuprinsè in acelu bócetu.

Acestu calindariu poporalu romanu intru tóte serbatorile, datinele si credintiele poporale este „Unicum" in modulu seu, si este de cea mai mare insemnatate nu numai pentru istori'a culturei in genere, ci in specie si pentru originele nóstre romane. Calindariulu acesta se va continuá si comentá in totu anulu pe viitoriu.

Se afla de vendiare in depositu la urmatóriele librarii: B u c u r e s c i la fratii Ioanitiu et Comp. si la Socecu et Comp. C r a i o v a la Filipu Lazaru. I a s i i la Hirsch et Finke. G a l a t i la Nebunelli et fii. C e r n a u t i la H. Paradini. S i b i i u la W. Krafft. B r a s i o v u la tipografi'a Alecsi. C l u s i u la I. Stein. B l a s i u la Isidoru Domsia. N a s e u d u la A. P. Alexi profesore. A r a d u la G. Bethelheim. T i m i s i ó r a la Polatschek. O r a d e a m a r e la Otto Hügel. L u g o s i u la A. Auspitz. O r a v i t i'a la I. E. Tieranu. B e s e r i c'a-a l b a la Theob. Hepke. R e s i t i a la Stefan Kretsmar.

Onorat'a inteligintia romana este rogata, déca afla a fi in interesulu causei, a recomendá auctorului acestui calindariu (Adres'a: Oravitia, per Temesvár) fara intardiare si alte firme solide de librari din orasiele numite, séu din alte orasie, unde ar' fi a se depositá calindarie spre vendiare.

Calindariulu cuprinde 16—17 cóle tiparite octavu mare. Pretiulu este 1 fl. pentru Romani'a 2 lei 50 bani.

1—3

Nr. 9921/1881.

Publicatiune.

Dreptulu atribuitu comunei urbane Brasiovu spre incassarea acciseloru si a taxeloru de consumare de pe fluiditatile contienetóre de alcoholu, produse séu transportate pe teritoriulu brasiovénu, si anume de pe:

a) Vinu si mustu de tóte specialitatile.

b) Miedu;

c) Bere de orice specialitate;

d) Spirtu, vinu-arsu, spirituóse si de pe tóte productele produse din aceste fluiditati precum: rumu, liqueur, rosoglio ect.;

e) Vinu-arsu frančiuzescu;

f) Otietu, Otietu duplu si spirtu de otietu;

g) Tóte fluiditatile alcoholice aci specialu neamintite séu obveniente sub diferite numiri;

au de a se arendá conformu conditiuniloru de oferte si arenda aprobate de loculu mai inaltu pe urmatorii 5 ani, incependu cu 1. Ianuariu 1882.

Luni in 21 Novembre 1881 prin oferte in scrisu.

Doritorii suntu invitati de a 'si preda offertele in scrisu sigilate si provediute cu unu vadiu de 5% computatu dupa summ'a anuala de arenda, primarului comunei Brasiovu in biroulu seu din Uliti'a Caldarariloru Nr. 519 etagiulu I. in 18, 19 Novembre a. c. dela 3—6 óre dupa prandiu si in 21 Novembre a. c. in órele antemeridiane dela 9—12.

Pe langa acésta se mai observa, cumcà dupa 12 óre la prandiu a amintitei dile ultime nu se mai acceptéza nici unu ofertu.

Vadiulu póte consta in bani gat'a in prescrieri de datorii de statu (Staatsschuldverschreibungen) provediute cu cuponi, in harthii pretióse acceptate de banc'a austro-ungara, séu in deposite la institutulu de pastrare din locu, la reuniunea din locu de anticipatiune, la prim'a banca transilvana in Brasiovu, séu in obligatiuni ale institutului din locu de amanetare.

Ofertele asternute au se contiena dechiaratiunea, cumcà oferentiloru le suntu cunoscute conditiunile de oferte si arenda, cumcà ei se supunu pe deplinu aceloru conditiuni, notificandu in cifre si litere sum'a anuala de arenda.

Arend'a anuala de pêna acum a fost solvita cu suma de 80,050 fl.

Deschiderea oferteloru asternute se ecsoperéza Luni in 21 Novembre 1881 dupa prandiu la 3 óre de càtra o commissiune afiatória in cas'a sfatului, carea are se retiena vadiulu aceluia care va oferí mai multu pe candu celelalte au de a se reda oferentiloru indata.

Celu ce va oferí mai multu este obligatu cá, dupa pertractarea de oferte, se reintregeasca vadiulu depusu pêna la 10% in decursu de 24 de óre, dandu afara de aceea, in decursu de o luna dupa aprobarea resultatului de oferte, o legala siguratia, corespundietóre arendei de o jumatate de anu.

Conditiunile de oferte si arenda, cari contienu si tarif'a acciseloru si a taxeloru de consumare, sunt depuse la oficiolatulu economicu urbanu din uliti'a Càldarariloru Nr. 519. etagiulu alu II-lea in órele ordinare de oficiu spre asaminare si decopiare. Aceste se publica cu aceea observatiune, cumcà resultatulu pertractarei de offerte are se fia approbatu de representanti'a urbana.

Brasiovu in 18 Octobre 1881.

Magistratulu urbanu.

1—3

Cu *1 Octobre st. v. 1881* s'a inceputu unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI"

Rogamu pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nóstre, a grabí cu innoirea abonamentului pe triluniulu alu IV-lea.

Spre mai mare inlesnire recomendamu a se lipí adres'a, sub care s'a tramisu fói'a pêna acuma, pe dosulu cuponului dela asignatiunea postala.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati, a ne tramite adressele D-loru *esactu,* aratandu si *post'a cea mai aprópe* de loculu, unde locuiescu.

„Gazet'a Transilvaniei" apare dela 1 Ianuariu 1881 de trei ori pe septemana.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei" este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siése luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siése luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siése luni 5 fl., pe anu 10 fl.,

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siése luni 14 franci, pe anu 28 franci.

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 24 Octobre st. n 1881.

Rent'a de auru ungara	118.65	Imprumutulu cu premiu ung.	122.50
Imprumutulu cailoru ferate ungare	132 —	Losurile p. regularea Tisei si a Segedin.	111.30
Amortisarea datoriei cailoru ferate de ostu ung. (1-a emissiune)	90.25	Rent'a de harthia aust.	76.10
dto. (II-a emissiune)	109.—	„ de argintu „	77.15
dto. (III-a emissiune)	95.90	„ de auru „	93.55
Bonuri rurale ungare	99.—	Losurile din 1860	132.50
dto. cu cl. de sortare	98.40	Actiunile bancei austr.-ungare	830.—
Bonuri rurale Banat-Timis.	98.—	„ bancei de creditu ungare	363.25
dto. cu cl. de sortare	97.35	„ bancei de creditu austriace	365 40
Bonuri rurale transilvane	97.50	Argintulu	—.—
„ croato-slav.	99.—	Galbini imperatesci	5.60
Despagubirea p. dijm'a de vinu ung.	95.75	Napoleond'ori	93.75
		Marci 100 imp. germ.	57.90
		Londr'a	118 50

Editoru: Iacobu Muresianu. Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henricu.